

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 9.12.2015
SWD(2015) 275 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

návrhům směrnic Evropského parlamentu a Rady o

(1) některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu

a

(2) některých aspektech smluv o prodeji zboží online a jinými prostředky na dálku

{COM(2015) 634 final}

{SWD(2015) 274 final}

Souhrnný přehled
Posouzení dopadů návrhů směrnic o poskytování digitálního obsahu a o prodeji zboží online a jinými prostředky na dálku
A. Nutnost jednat
Proč? Jaký problém je třeba řešit?
Strategie pro jednotný digitální trh se zabývá poskytováním digitálního obsahu a prodejem zboží online, protože podíl elektronického obchodu v maloobchodním odvětví EU roste rychleji než podíl klasického obchodu a tento významný nevyužitý potenciál elektronického obchodu pro růst by neměl zůstat nevyužit.   Až 39 % podniků prodávajících online, ale nikoli přes hranice, uvádí jako jednu z hlavních překážek rozdíly ve smluvním právu jednotlivých států. To platí zejména pro prostředky nápravy v případě vadného výrobku (49 % maloobchodníků z EU prodávajících online a 67 % těch, kteří se v současné době pokoušejí o přeshraniční prodej online nebo jej zvažují). Rozdílná pravidla smluvního práva způsobila jednorázové náklady pro maloobchodníky prodávající zboží spotřebitelům ve výši přibližně 4 miliardy EUR. Tyto náklady mají dopad především na mikropodniky a malé podniky.   Spotřebitelé nemají důvěru v nákupy online přes hranice. Jedním z hlavních důvodů je nejistota ohledně nejdůležitějších smluvních práv. Mají k dispozici méně příležitostí a omezenější sortiment zboží za méně konkurenceschopné ceny. Újmu jim působí také skutečnost, že chybějí jasná smluvní práva v případě vadného digitálního obsahu. Celková hodnota finančních škod způsobených jednak problémy, s nimiž se spotřebitelé v poslední době setkávali v souvislosti s pouze čtyřmi typy digitálního obsahu, a dobou, kterou během posledních 12 měsíců strávili snahou o vyřešení těchto problémů, se odhaduje na 9 až 11 miliard EUR.
Čeho by měla tato iniciativa dosáhnout?
Obecným cílem je přispět k rychlejšímu růstu jednotného digitálního trhu, což je v zájmu spotřebitelů i podniků. Očekává se, že HDP EU se bude trvale zvyšovat asi o 4 miliardy EUR ročně. Tím, že se odstraní překážky související se smluvním právem, které brání přeshraničnímu obchodu online, se omezí náklady pro podniky, které vznikají v důsledku rozdílů ve smluvním právu, i nejistota, jíž čelí podniky kvůli složitosti právního rámce. Tato iniciativa zvýší důvěru spotřebitelů tím, že stanoví jednotná pravidla a jasná práva spotřebitelů.
Jakou přidanou hodnotu mají opatření na úrovni EU?
Členské státy by z vlastního podnětu nebyly schopny odstranit překážky, které způsobují rozdíly mezi vnitrostátními právními předpisy. Jednotlivé členské státy by samostatně nemohly zajistit celkovou soudržnost svých právních předpisů s právními předpisy ostatních členských států. V případě zboží zajistí tato iniciativa pro spotřebitele cílená a plně harmonizovaná smluvní práva při nákupech přes internet a jinými prostředky na dálku. Omezí náklady pro podniky, a spotřebitelé proto budou moci využívat širší nabídky a konkurenceschopnějších cen. V případě digitálního obsahu se vytvoří právní jistota pro podniky, které chtějí prodávat v jiných členských státech. Současně tak budou zajištěna soudržná práva spotřebitelů a vysoká úroveň ochrany spotřebitele. Výsledkem bude to, že spotřebitelé si budou moci snadněji opatřit a podniky snadněji poskytovat digitální obsah a zboží online na celém jednotném digitálním trhu. Zabrání se roztržičnosti pravidel pro digitální obsah, jelikož jednotlivé členské státy již začínají přijímat v této oblasti své vlastní právní předpisy.
B. Řešení
Jaké legislativní a nelegislativní možnosti politiky byly zvažovány? Je některá možnost upřednostňována? Proč?
Upřednostňovaná možnost (možnost 1: cílená plně harmonizovaná pravidla pro digitální obsah a zboží) sníží náklady související se smluvním právem pro obchodníky při přeshraničních transakcích. Intenzivnější hospodářská soutěž povede k celkovému nárůstu obchodu. Spotřebitelé budou těžit z lepšího výběru za konkurenceschopnější ceny. Spotřebitelé budou mít k dispozici jasný soubor práv v celé EU, a budou mít tedy větší důvěru v jednotný digitální trh. Další zvažované možnosti byly tyto: - Možnost 2: cílená plně harmonizovaná pravidla pro digitální obsah – použití práva země obchodníka ve spojení se stávajícími harmonizovanými pravidly týkajícími se zboží.   - Možnost 3: cílená plně harmonizovaná pravidla pro digitální obsah a žádná změna politiky pro zboží.   - Možnost 4: jen minimálně harmonizovaná pravidla pro digitální obsah a žádná změna politiky pro zboží.   - Možnost 5: evropská vzorová smlouva na dobrovolném základě ve spojení se značkou důvěry EU.
Kdo podporuje kterou možnost?
V případě digitálního obsahu považuje většina zúčastněných stran z řad běžných podniků za nutné přijmout opatření na úrovni EU v podobě plně harmonizace. Zúčastněné strany z odvětví informačních technologií se ve svých názorech více rozcházejí. Spotřebitelské organizace uznávají potřebu přijmout opatření a podporují plnou harmonizaci za předpokladu, že bude zaručena vysoká úroveň ochrany spotřebitele. Většina členských států, které reagovaly, rovněž vítá opatření EU týkající se digitálního obsahu. V případě zboží jsou podniky pro opatření na úrovni EU. Zatímco většina by podpořila úplnou harmonizaci, jiné by upřednostnily použití práva země obchodníka. Několik členských států a sdružení spotřebitelů je proti změně nařízení „Řím I“.

Spotřebitelské organizace by podpořily úplnou harmonizaci pouze tehdy, pokud bude úroveň ochrany spotřebitele vysoká a stávající úroveň ochrany spotřebitele v jednotlivých státech nebude snížena. Členské státy se ve svých názorech na to, zda je zapotřebí jednat, rozcházejí. Jak v případě digitálního obsahu, tak v případě zboží dávají téměř všichni respondenti přednost tomu, aby se řešily pouze smlouvy uzavírané <u>mezi podniky a spotřebiteli</u> . Většina zúčastněných stran varovala před možnou roztříštěností mezi prodejem zboží online a offline. Komise však podnikne nezbytné kroky k tomu, aby této roztříštěnosti zabránila, a výhody včasné akce toto riziko právní roztříštěnosti převažují.
C. Dopady upřednostňované možnosti
V čem spočívá přínos upřednostňované možnosti?
Upřednostňovaná možnost politiky odstranění překážky přeshraničního obchodu online, které souvisejí se smluvním právem, jak pro spotřebitele, tak pro obchodníky. Odstranění těchto překážek představuje pobídku pro přeshraniční obchod: pokud budou překážky související se smluvním právem odstraněny, počet podniků prodávajících online přes hranice by se mohl zvýšit o více než 5 procentních bodů. Podle velmi konzervativního odhadu by to znamenalo, že online přes hranice začne prodávat o 122 000 podniků více. Hodnota vývozu uvnitř EU by se zvýšila o 0,04 %, což odpovídá přibližně 1 miliardě EUR. Intenzivnější hospodářská soutěž na maloobchodní úrovni povede k tomu, že maloobchodní ceny se ve všech členských státech sníží, na úrovni EU pak v průměru o 0,25 %. V důsledku tohoto snížení cen a větší důvěry spotřebitelů díky jednotným právním EU se zvýší poptávka spotřebitelů. Spotřeba domácností, která odráží blahobyt spotřebitelů, se v každém členském státě také zvýší a v EU průměrně by to znamenalo nárůst o 0,23 %, což odpovídá přibližně 18 miliardám €. Počet spotřebitelů nakupujících online v zahraničí by se mohl zvýšit téměř o 7 procentních bodů. To by znamenalo, že online přeshraničně by začalo nakupovat o 8 až 13 milionů spotřebitelů více. Průměrná částka vynaložená ročně každým člověkem, který nakupuje přes hranice, by se rovněž zvýšila, a sice o 40 EUR. Tento nárůst poptávky i nabídky bude mít přímý dopad na hlavní makroekonomické proměnné v jednotlivých členských státech i v EU jako celku. Celkový reálný HDP by se podle očekávání v EU zvýšil o 0,03 %, což představuje trvalé zvyšování HDP EU o přibližně 4 miliardy EUR ročně.
Jsou s upřednostňovanou možností spojeny nějaké náklady?
Pokud jde o náklady na dodržování předpisů, podnikům vzniknou jednorázové náklady na přizpůsobení jejich smluv novým pravidlům. Tyto náklady činí přibližně 7 000 EUR na každý podnik. Tyto náklady však budou bohatě kompenzovány skutečností, že obchodníci, kteří mají zájem vyvážet, budou moci prodávat své produkty spotřebitelům ve všech členských státech EU, aniž by museli vynaložit další náklady související se smluvním právem, aby přizpůsobili své smlouvy závazným pravidlům smluvního práva jednotlivých členských států. Podnikům rovněž vzniknou náklady spojené s konkrétními důsledky uplatnění nových pravidel na jejich smlouvy se spotřebiteli. Není však možné zhodnotit výši těchto nákladů, protože bude záviset například na tom, zda a do jaké míry podniky dodávají vadné produkty.
Jaký bude dopad na podniky, včetně malých a středních podniků a mikropodniků?
Podniky budou sice nést náklady na dosažení souladu s tímto novým právním předpisem, ale nakonec pro ně budou plně harmonizovaná pravidla pro vývoz zboží a digitálního obsahu do celé EU ještě větším přínosem. Mikropodniky nebudou vyňaty z tohoto nového právního předpisu, který se v celém rozsahu použije na malé a střední podniky: výjimky by snížily důvěru spotřebitelů v nákupy od těchto podniků. Neexistuje žádný důvod pro to, aby spotřebitelé byli při nákupech od malých a středních podniků méně chráněni než při nákupech od větších poskytovatelů. Rovněž by tím byl ohrožen přínos pro tyto podniky spočívající v existenci jednoho souboru pravidel, která se použijí v celé EU. Tato iniciativa bude přínosem zejména pro malé a střední podniky, pro něž jsou náklady na přizpůsobení svých smluv závazným pravidlům ostatních členských států citelnější a jsou častěji odkázány na svůj domácí trh. Zahraniční obchod je pro ně významným prostředkem, jak využívat výhod úspor z rozsahu. Malé a střední podniky mají problémy s hledáním zákazníků. Tento problém bude snadnější řešit v internetovém prostředí, protože internet umožňuje prodávat online za náklady nižší než u obchodování offline.
Pocítí jednotlivé národní rozpočty a vnitrostátní správní orgány zvýšené náklady?
Kromě povinnosti provést tyto směrnice do vnitrostátního práva a prosazovat jejich dodržování neexistují pro orgány veřejné správy žádné praktické důsledky. Jednotná pravidla smluvního práva v případě vadných produktů v EU usnadní prosazování ze strany členských států, a zejména přeshraniční společná donucovací opatření přijímaná orgány pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele.
Očekávají se nějaké jiné významné dopady?
Tato iniciativa bude mít pozitivní dopad na základní práva. Zajistí jednotnou vysokou úroveň ochrany spotřebitele v celé EU (článek 38 Listiny základních práv), i když v případě zboží to v některých členských státech povede ke změnám úrovně ochrany. Zvýší se povědomí spotřebitelů o ekonomické hodnotě jejich osobních údajů v souladu s články 7 a 8 Listiny základních práv a se stávajícími a budoucími právními předpisy EU. Podniky budou moci snadněji prodávat na domácím trhu i přes hranice (článek 16). Jednotná pravidla usnadní výkon práva na účinnou právní ochranu před soudem (článek 47).

D. Návazná opatření
Kdy bude tato politika přezkoumána?
Komise bude provádění těchto směrnic monitorovat a 5 let po jejich vstupu v platnost zahájí hodnocení s cílem posoudit, jak účinně naplňují své cíle.